

MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
MICHAEL MALLIA**

Seduta tas-26 ta' Meju, 2003

Avvi\$Z Numru. 405/2002

**GasamMamo Insurance Agency Limited
bhala agent u mandatarja tas-socjeta' estera CGU
Insurance plc ta' Perth Scotland u din kif surrogata
fid-drittijiet tal-assigurat taghha Grand Prix
Incorporation Limited skond il-ligi u skond il-polza ta'
assigurazzjoni (Claim A014201)**

vs

**Sea Malta Company Limited proprio u bhala agenti u
mandatarji tas-socjeta' estera Comesmar spa**

Il-Qorti,

Rat l-avviz ipprezentat mis-socjeta' attrici fl-14 ta' Gunju, 2002, fejn talbet lil din il-Qorti li tikkundanna lis-socjeta' konvenuta illi thallas is-somma ta' elfejn, mija u erbgħa udisghin lira Maltin (Lm2,194.00) rapprezentanti hsarat u nuqqasijiet minn konsenja ta' ghaxar kartuni *clothing u travel-goods* li kellhom jaslu Malta fit-12 ta' Novembru,

Kopja Informali ta' Sentenza

2001, abbord il-vapur MV Maltese Falcon liema merkanzija kienet giet originarjament mgħobbija gewwa *trailer* ETM41.

Bl-ispejjez, u bl-interessi mid-data tal-prezentata ta' l-avviz, kontra s-socjeta' konvenuta li giet ingunta għas-subizzjoni.

Rat in-Nota ta' l-Eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta fejn ecceppiet:

1. Illi l-kumpanija Sea Malta Company Limited proprio ma għandha l-ebda relazzjoni ma' l-atturi għal dak li jirrigwarda l-merkanzija mertu ta' din il-kaz;
2. Illi l-merkanzija giet konsenjata f'kundizzjoni tajba u bis-sigilli ntatti lill-kumpanija Express Trailers Limited;
3. Illi l-kumpanija eccepjenti ma hijiex responsabbli għal kull telf jew hsara li setgħet soffriet il-merkanzija, liema telf u hsara huma, fi kwalunkwe kaz, kontestati;
4. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess atturi;
5. Salv eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz.

Semgħet ix-xhieda bil-gurament.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat:

Irrizulta mill-provi illi s-socjeta' Grand Prix Incorporation Limited ta' Bay Street, San Giljan, importat Malta hwejjeg u *travel-goods* tramite s-socjeta' Express Trailers. Din is-socjeta' għabbiet il-merkanzija minn Londra, kellha titwassal sa' Genova, u minn hemmhekk titgħabba fuq il-vapur lejn Malta.

It-*trailer* telaq minn Londra bis-sigill numru AC003728 intatt u dahal fil-port ta' Genova u ngħata lir-rapprezentanti tal-Multi Purpose Terminal, li huwa l-agent tas-Sea Malta go Genova. F'dak l-istadju s-sigill kien għadu ntatt.

Kopja Informali ta' Sentenza

Meta t-*trailer* gie biex jitgħabba fuq il-vapur irrizulta li s-sigill kien nieqes u kien hemm xi merkanzija illi kienet ukoll nieqsa. Għalhekk is-socjeta' Comesmar, illi tiehu hsieb id-dokumentazzjoni tal-merkanzija għan-nom tas-Sea Malta, għamlet sigill gdid bin-numru Z412987. Dana baqa' ntatt sakemm infetħ minn rapprezentanti ta' l-importatur u tad-Dwana hawn Malta.

Gol-*container* irrizulta li kien hemm zewg kaxxi merkanzija nieqsa u kien hemm ukoll xi kaxxi mcarra b'xi hwejjeg neqsin. Sar *survey* ta' dawn l-oggetti u l-kumpanija mportatrici, Grand Prix Incorporation Limited giet risarcita fl-ammont ta' elfejn, mija u erbgha u disghin lira Maltin (Lm2,194) mis-socjeta' attrici, illi kienet qed tassigura l-merkanzija.

Wara d-debita surroga, s-socjeta' attrici issa qeda tfittex lis-socjeta' Sea Malta għal dawn id-danni.

Minn naha l-ohra s-Sea Malta qeghda tghid li mhijiex responsabbli peress illi r-responsabbilta' tagħha kienet biss *port-to-port*. Il-merkanzija tghabbiet fuq il-vapur b'sigill gdid intatt u giet skargata bl-istess sigill intatt, għalhekk ma kinitx responsabbli. Filwaqt illi jista' jkun li l-merkanzija gratilha l-hsara jew insterqet meta kienet fil-kustodja tal-Multi Purpose, dina hija azjenda kompletament differenti mis-Sea Malta u allura ma kellhiex tkun responsabbli, peress il-Multi Purpose hija kuntrattur indipendenti b'responsabbilta' separata.

Is-socjeta' attrici pero', qeghda tghid illi s-Sea Malta hija responsabbli peress illi l-Multi Purpose u l-Comesmar huma agenti tagħha go Genova fejn saru n-nuqqasijiet u bhala tali għandha terfa' r-responsabbilta'.

Ikkunsidrat:

Jidher illi huwa pacikifku bejn il-partijiet illi l-hsara jew serq sar fil-port ta' Genova, meta t-*trailer* kien taht il-kontroll tal-Multi Purpose. Irrizulta li l-Multi Purpose huma l-agenti tas-Sea Malta. Tant huwa hekk li l-istess Ray Darmanin,

Kopja Informali ta' Sentenza

a Fol. 72, jikkonferma illi, "...dawn iz-zewg kumpaniji huma agenti taghna u jahdmu ghan-nom taghna."

L-istess jghid Francis Vella, Managing Director ta' *I-Express Trailers* (Fol. 35), "Irrid nispjega illi meta *t-trailer* jigi pparkjat fil-Multi Purpose Terminal, ma jkunx hemm agenti minn taghna imma jkun taht il-kustodja ta' l-agenti mqabbdin mis-Sea Malta..."

Il-kwistjoni li trid tindaga din il-Qorti hija safejn hija responsabbli s-Sea Malta ghall-agir jew nuqqas ta' l-agenti taghha fl-esteru.

Ikkunsidrat:

Meta *t-trailer* wasal fil-port ta' Genova, s-socjeta' *Express Trailers* ma kinitx libera li thallih taht il-kustodja ta' kwalunkwe burdnar illi dehrilha hi, imma kienet taht l-istruzzjonijiet illi thallih taht il-kustodja tas-socjeta' Multi Purpose, bhala agenti tas-Sea Malta illi kienet eventwalment ser iggorr it-*trailer* lejn Malta.

Il-Multi Purpose bhala ricevitur jew depositarju, kellha l-obbligu li tircievi l-oggett, tikkustodih u troddu lura kif inhu. Dan ma sarx. Tant hu hekk illi l-agenzija Comesmar, li wkoll kienet tirrapresenta lis-Sea Malta, baghatet *fax* fid-9 ta' Novembru, 2001, (Fol. 29) fejn kienet qeghda zzomm lis-socjeta' Multi Purpose responsabbli tan-nuqqasijiet illi kienu ser jirrizultaw fit-*trailer*, labarba rrizulta li l-merkanzija giet nieqsa meta *t-trailer* kien taht ir-responsabbilta taghom.

Bhala agenti, din ir-responsabbilta' tghaddi fuq il-*principal* taghha u cioe' is-Sea Malta li kellha l-obbligu li tara li l-oggetti jew merkanzija tasal Malta fl-istess kondizzjoni li tirceviha. L-obbligu tas-Sea Malta ma kienx jibda biss fil-mument li *t-trailer* jitla' fuq il-vapur, imma fil-mument li jigi taht il-kustodja ta' l-agenti taghha li jirrapresentawha f'dak il-port. Il-Multi Purpose, f'dak l-istadju ma kienx qieghed jagixxi ghalih innifsu imma bhala agent bis-setgha li jorbot lill-*principal* tieghu ghal dawk illi huma obligazzjonijiet u responsabbiltajiet civili.

Jekk is-Sea Malta jidhrilha li l-Multi Purpose naqset fir-responsabbiltajiet taghha, din hija haga nterna bejnithom u ma taffettwax id-drittijiet ta' terzi. Darba dawn it-terzi ngarigaw lis-Sea Malta biex iwasslu l-merkanzija Malta, s-Sea Malta hija responsabbli biex taghmel dan u twassal il-merkanzija fi stat li tirceviha.

Dan l-istat jibda fil-mument li javveraw ir-responsabbiltajiet taghha, li jew terfahom direttamanet jew tramite l-agenti. F'dan il-kaz ghandha zewg agenti gewwa Genova, wiehed il-Multi Purpose li jiehu hsieb it-*trailer* u l-Comesmar li tiehu hsieb id-dokumentazzjoni. Fi kwalunkwe kaz, is-Sea Malta bhala *principal* hija responsabbli civilment versu l-klijent taghha ghal inkolumita' ta' merkanzija illi tircievi f'idejha jew f'idejn l-agenti taghha.

Hawnhekk il-Qorti taghmel referenza ghall-kawza Agius Agricultural Trading Limited vs Concorde International Freight Forwarders Limited deciza mill Prim' Awla fl-14 ta' Ottubru, 2002, fejn il-Qorti kienet qalet li min igorr il-merkanzija huwa responsabbli ghall *upkeep* taghha.

Il-Qorti tirrileva illi s-socjeta' konvenuta hija mharrka personalment kif ukoll bhala agenta u mandatarja tas-socjeta' estera Comesmar. Peress illi rrizulta li s-socjeta' estera Comesmar mhijerx responsabbli f'din il-kawza, u terga' s-Sea Malta mhijiex agenta jew mandatarja tal-Comesmar imma vice versa, il-Qorti ma tistax issib lis-Sea Malta responsabbli f'din l-ahhar kwalita', izda tista' ssibha responsabbli proprio, l-ghaliex kienu l-agenti taghha fl-esteru illi naqsu fir-responsabbiltajiet taghhom bhala depozitarji biex jiehdusiebs id-merkanzija fdata lilhom. Kif gie spjegat f'din il-kawza tali responsabbilta' tghaddi fuq is-Sea Malta bhala *principal*.

Ghal dawn il-motivi:

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' t-talba tas-socjeta' attrici u tikkundanna lis-socjeta' Sea Malta sabiex thallasha s-somma ta' elfejn, mija u erbgħa u disghin lira Maltin (Lm2,194.00) rapprezentanti hsarat u nuqqasijiet

Kopja Informali ta' Sentenza

minn konsenja ta' ghaxar kartuni *clothing u travel-goods* li kellhom jaslu Malta fit-12 ta' Novembru, 2001, abbord il-vapur MV Maltese Falcon liema merkanzija kienet giet originarjament mghobbija gewwa *trailer* ETM41.

Bl-ispejjez u l-interessi legali mid-data tan-notifika ta' l-avviz kontra s-socjeta' konvenuta.

-----TMIEM-----